

Światowa polityka ochrony klimatu

Wprowadzenie, założenia, główne akty prawne

30 października 2013

EY

Building a better
working world

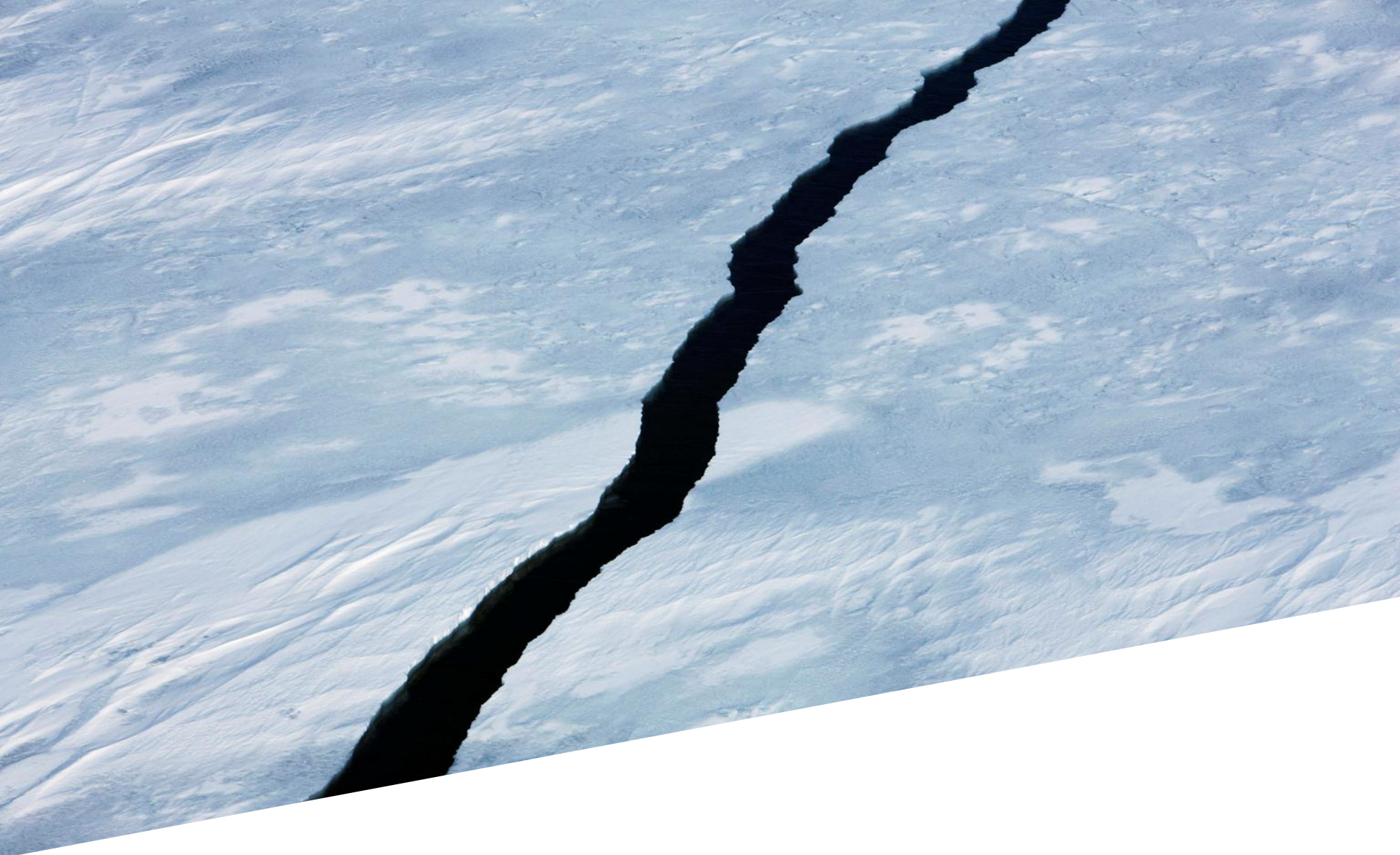
Założenia globalnej polityki ochrony klimatu

Założenia globalnej polityki ochrony klimatu

- ▶ Potrzeba podejmowania działań w zakresie ochrony klimatu **motywowana jest następującymi założeniami** (zgodnie z Raportami IPCC):
 - ▶ W XX w. przeciętna temperatura wzrosła o około $0,6^{\circ}\text{C}$ w skali globu, a w samej Europie – o $0,9^{\circ}\text{C}$
 - ▶ Stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze są najwyższe od prawie 0,5 mln lat i rosną; w przypadku utrzymania się tendencji wzrostowych w tym zakresie, oczekuje się wzrostu temperatur od $1,4^{\circ}\text{C}$ do $6,4^{\circ}\text{C}$ w skali globu, w relacji do poziomu temperatur z 1990 r. do końca XXI w.
 - ▶ Zjawisko ocieplenia klimatu związane jest z aktywnością człowieka (intensywnym korzystaniem ze środowiska, emisjami gazów cieplarnianych do atmosfery, wycinką lasów)
 - ▶ „Scenariusz +2” (*Drugi Raport IPCC z 1995 r.*) – zgodnie z Raportem, w sytuacji, w której ocieplenie w stosunku do sytuacji sprzed rewolucji przemysłowej przekroczy 2°C , mieszkańcy Ziemi będą mieli do czynienia z nieodwracalnymi skutkami klimatycznymi
- ▶ Unikając przesądzenia słuszności powyższych założeń należy stwierdzić, że globalna polityka ochrony klimatu w istotny sposób oddziałuje na warunki prowadzenia działalności w państwach ją prowadzących

Rola Międzyrządowego Panelu ds. Zmian Klimatu (IPCC)

- ▶ W celu stworzenia podstaw globalnej polityki klimatycznej Program Środowiskowy ONZ (UNEP) oraz Światowa Organizacja Meteorologiczna (WMO) powołały w 1989 r. [Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu \(IPCC\)](#). Celem powołania zespołu było zgromadzenie rzeszy naukowców badających kwestie wpływu człowieka na zmiany klimatu. Co jakiś czas IPCC publikuje opiniotwórcze raporty dotyczące wpływu człowieka na klimat Ziemi
- ▶ Pierwszy raport IPCC ukazał się w 1990 r. W reakcji na płynące z niego konkluzje dotyczące potrzeby niezwłocznej reakcji na wywołane przez człowieka zmiany klimatu w czasie trwania [Konferencji Narodów Zjednoczonych nt. Środowiska i Rozwoju \(UNCED\) w Rio de Janeiro \(1992\)](#) zwanej też „Szczytem Ziemi”, podpisano tekst [Ramowej Konwencji w sprawie zmian klimatu \(UNFCCC\)](#)
- ▶ W 2007 r. został opublikowany czwarty z kolei raport IPCC. Wynika z niego m.in., że prawdopodobieństwo że zmiany klimatu są wywołane działalnością człowieka wynosi ponad 90%, a także, że w wyniku tych zmian wzrasta ilość i prawdopodobieństwa wystąpienia anomalii pogodowych takich jak upały, silne opady czy cyklony tropikalne oraz podnosi się poziom wód w oceanach
- ▶ Obecnie trwają prace nad piątym raportem, który ma zostać opublikowany w 2014 r.

Główne akty prawne – źródła prawa międzynarodowego

Główne akty prawne – Ramowa Konwencja Klimatyczna ONZ (1)

- ▶ Wspomniana **Konwencja Klimatyczna (UNFCCC)** jest najważniejszym (podpisanym przez największą liczbę sygnatariuszy) porozumieniem międzynarodowym z zakresu ochrony klimatu i jest związana z porządkiem prawnym Organizacji Narodów Zjednoczonych
- ▶ Jednym z sygnatariuszy Konwencji Klimatycznej jest Unia Europejska
- ▶ Celem Konwencji **jest ograniczenie emisyjności światowych gospodarek i ustabilizowanie poziomu gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapewniałby bezpieczeństwo klimatowi Ziemi**. Podstawowymi zasadami, na których oparty został porządek Konwencyjny są – solidarność, sprawiedliwość i odpowiedzialność wszystkich sygnatariuszy. Co się tyczy tej ostatniej, przyjęto, że **za ochronę klimatu powinny odpowiadać w pierwszej kolejności kraje rozwinięte (oraz będące na etapie przechodzenia do gospodarki rynkowej)**, gdyż to one odpowiadają za wzrost emisji gazów cieplarnianych do atmosfery (obecnie – 41 stron w tym Unia Europejska)
- ▶ Państwa te zostały wymienione w Aneksie I do Konwencji i zobowiązane do podejmowania starań w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych. Pozostała część państw – sygnatariuszy została określona jako grupa państw rozwijających się (non-Annex I)

Główne akty prawne – Ramowa Konwencja Klimatyczna ONZ (2)

- ▶ Do podstawowych działań, jakie powinny podejmować Państwa Aneksu I. w zakresie ochrony klimatu należą w świetle Konwencji:
 - ▶ Zapewnianie funduszy i wsparcia technologicznego do rozwoju niskoemisyjnych technologii w państwach rozwijających się, a także udzielanie pomocy na przystosowanie państwom najbardziej narażonym na skutki zmian klimatycznych
 - ▶ Rozwój ekologicznej technologii
 - ▶ Gromadzenie i raportowanie danych odnośnie ilości emisji, działań na rzecz ochrony klimatu, czy podejmowanych działań adaptacyjnych
 - ▶ Wdrażanie międzynarodowych programów ekonomicznych sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi
- ▶ Konwencja Klimatyczna nie zawiera celów redukcyjnych
- ▶ Istotnym zobowiązaniem stron Konwencji jest również organizacja i udział w corocznym spotkaniu, służącym za jej najwyższy organ decyzyjny (*Conference of the Parties, COP*)

Główne akty prawne – Protokół z Kioto

- ▶ W trakcie **COP' 3 (Kioto, Japonia), 15 sierpnia 1998 r.** podpisany został Protokół, będący prawnie wiążącym porozumieniem, nakładający wymierne cele redukcyjne na kraje rozwinięte (kraje Aneksu I.) - łącznie założono redukcję emisji o minimum **5,2% w okresie 2008 - 2012 w stosunku do poziomu z 1990 r.**
- ▶ Gazy cieplarniane objęte Protokołem : dwutlenek węgla (CO₂), metan (CH₄), podtlenek azotu (N₂O), fluorowęglowodory (HFC), perfluorowęglowodory (PFC), sześćfluorek siarki (SF₆)
- ▶ Zgodnie z Protokołem najwyższy poziom redukcji emisji w porównaniu do stanu sprzed rewolucji przemysłowej miały osiągnąć państwa (ówczesnej) **Unii Europejskiej (UE – 15; 8%), a w dalszej kolejności – Stany Zjednoczone (7%), Japonia, Kanada, Polska, Węgry (6%), Chorwacja (5%).** Stabilizację na poziomie roku bazowego założono w przypadku Nowej Zelandii, Rosji oraz Ukrainy, natomiast wzrost emisji dopuszczono w przypadku Norwegii, Australii oraz Islandii
- ▶ Dobór środków, za pomocą których powyższe cele mają zostać osiągnięte pozostawiony został zainteresowanym państwom
- ▶ Dodatkowo, poza działaniami redukcyjnymi, Protokół reguluje również wykorzystanie mechanizmów takich jak:
 - ▶ **System handlu emisjami** polegający na międzypaństwowym handlu jednostkami emisji gazów cieplarnianych
 - ▶ **Mechanizm wspólnych wdrożeń (Joint Implementation)**, polegający na realizowaniu dużych projektów inwestycyjnych zmierzających do zmniejszenia emisyjności w krajach rozwiniętych (Aneks I) i podziału nadwyżki jednostek przez strony (inwestor i kraj goszczący)
 - ▶ **Mechanizm czystego rozwoju (Clean Development Mechanism)** – przewidujący realizację projektów inwestycyjnych zmierzających do zmniejszenia emisyjności w krajach rozwijających się

Protokół z Kioto – wejście w życie i implementacja

Niejednolite podejście do polityki klimatycznej

- ▶ Pomimo, że Protokół został podpisany w 1997 r., jego wejście w życie nastąpiło dopiero w 2005 r. (zasada wejścia w życie - „2 x 55” - Aby protokół wszedł w życie, musiał on zostać ratyfikowany przez minimum 55 krajów ratyfikujących Konwencję, wytwarzających minimum 55% światowej emisji dwutlenku węgla)

Stanowisko UE wobec celów redukcyjnych – *Burden-sharing agreement*

- ▶ BSA – porozumienie będące podstawą unijnego podziału celów redukcyjnych w ramach ogólnego celu dla (ówczesnej) UE 15 wynoszącego 8% zawartego w Protokole z Kioto. Na podstawie BSA również kraje unijne podzieliły pomiędzy siebie odpowiedzialność za redukcję na zasadzie „silniejszy” / „odpowiadający za większą część emisji” redukuje większy odsetek emisji w stosunku do sytuacji z roku bazowego. Co istotne, w stosunku do części państw BSA zakłada nawet istotny wzrost emisji (Portugalia, Grecja – o ponad 25% w stosunku do roku bazowego)

Rozliczanie zobowiązań Protokołu z Kioto

- ▶ Cel redukcyjny przeliczony jest na ilość jednostek przyznanej emisji (AAU). Każdy sygnatariusz PzK musi na koniec okresu rozliczyć wystarczającą ilość AAU na pokrycie emisji rzeczywistych. Ostateczne rozliczenie realizacji pierwszego okresu obowiązywania PzK (2008-2012) nastąpi w 2015 r.

Przedłużenie funkcjonowania Protokołu na kolejny okres rozliczeniowy

- ▶ W związku z brakiem przyjęcia nowego globalnego porozumienia na konferencji w Kopenhadze w 2009 r., trwały prace nad opcją przedłużenia funkcjonowania PzK. W efekcie, na COP odbywającym się w 2012 r. w Doha przyjęto drugi okres zobowiązań PzK jako instrument przejściowy do osiągnięcia globalnego porozumienia w 2015 r. na okres po 2020 r.
- ▶ Poniższa tabela wskazuje proponowane dotychczas przez strony Protokołu zobowiązania redukcji emisji na drugi okres zobowiązań (2013-2020)

Powyżej 20%	Powyżej 10%	Inne cele
<ul style="list-style-type: none">▶ 20% - UE z Islandią (warunkowo 30%)▶ 22% Monako▶ 26% Norwegia▶ 24% Ukraina▶ Rok bazowy dla powyższych: 1990	<ul style="list-style-type: none">▶ 12% - Białoruś▶ 15,8% - Szwajcaria▶ Rok bazowy dla powyższych: 1990 r.	<ul style="list-style-type: none">▶ 0,5% - Australia (względem 1990r, 5% względem 2000 r.)▶ 5% - Kazachstan (względem 1990 r.)

- ▶ Obecnie kraje planujące ratyfikację drugiego okresu zobowiązań Protokołu z Kioto (2013-2020) są odpowiedzialne za 14% globalnych emisji gazów cieplarnianych

Plan działań w zakresie rozwoju globalnej polityki ochrony klimatu

Plan działań w zakresie rozwoju globalnej polityki ochrony klimatu (1)

2007

- ▶ (Bali) – decyzja – Mapa Drogowa Bali – od tego roku negocjacje toczą się dwutorowo: (i) negocjacje globalnego porozumienia (obejmującego zarówno kraje rozwinięte i kraje rozwijające się), (ii) negocjacje dot. przyszłości funkcjonowania Protokołu z Kioto

2008

- ▶ (Poznań) – brak istotnych decyzji odnośnie rozwoju globalnej polityki; dyskusje odnośnie Mapy Drogowej Bali; pozostałe tematy to m.in. pomoc technologiczna krajom rozwijającym się oraz program dotyczący redukcji emisji dwutlenku węgla będącej następstwem wycinania lasów w krajach rozwijających się (Reducing Emissions from Deforestation in Developing Countries - REDD)

2009

- ▶ (Kopenhaga) – próba wynegocjowania globalnego porozumienia obejmującego wszystkie kraje (zakończona fiaskiem)

Plan działań w zakresie rozwoju globalnej polityki ochrony klimatu (2)

2010

- ▶ (Cancun) - Państwa będące stronami Protokołu z Kioto uzgodniły, że będą realizować swoje zobowiązania i kontynuować negocjacje tak, aby nie dopuścić do powstania przerwy między pierwszym a drugim okresem realizacji zobowiązań przewidzianym w Protokole
- ▶ Decyzja o utworzeniu Zielonego Funduszu Klimatycznego, szereg decyzji finansowych i dotyczących transferu technologii do państw rozwijających się

2011

- ▶ (Durban) – decyzja o jak najszybszym przyjęciu "pakietu rozwiązań" dotyczącego ochrony klimatu, jednak nie później niż do 2015 roku. Pakiet zawiera "mapę drogową" - plan dojścia do globalnego porozumienia w 2015 r., które obowiązywałoby po 2020 r. oraz deklarację prowadzącą do przedłużenia protokołu z Kioto na drugi okres rozliczeniowy

2012

- ▶ (Doha) – przyjęcie drugiego okresu zobowiązań Protokołu z Kioto, pierwsze deklaracje odnośnie celów redukcyjnych, kontynuacja dyskusji mających na celu osiągnięcie globalnego porozumienia w 2015 r.

Rola COP / CMP w kształtowaniu globalnej polityki klimatycznej

COP / CMP – rola w kształtowaniu globalnej polityki klimatycznej

COP – Conference of the Parties; Konferencja Stron

- ▶ Najwyższy organ porządku Konwencji
- ▶ Posiada kompetencje w zakresie wdrażania środków prawnych o charakterze wykonawczym w stosunku do Konwencji i podejmowania wiążących decyzji (podejmowane są one przez delegacje rządowe, zwykle w ostatnich dniach Konferencji)
- ▶ Decyzje te obowiązują bezpośrednio lub są wdrażane w porządkach prawnych państw – sygnatariuszy Konwencji
- ▶ W trakcie dorocznych obrad - spotkań COP, **kształtowane są kierunki globalnej polityki klimatycznej i podejmowane najistotniejsze decyzje odnośnie środków prawnych dotyczących wszystkich państw – sygnatariuszy**
- ▶ Konferencja odbywająca się w tym roku w Warszawie jest 19 z rzędu

CMP (lub MOP) - Conference of the Parties serving as the Meeting of the Parties to the Kyoto Protocol; Spotkanie Stron Protokołu z Kioto

- ▶ Spotkania sygnatariuszy Protokołu z Kioto odbywają się od 2005 r., corocznie, równoległe z COP
- ▶ Na spotkaniach podejmowane są decyzje odnośnie mechanizmów przewidzianych w Protokole
- ▶ Tegoroczne spotkanie jest 9 z rzędu

Sekretariat Konwencji i ciała pomocnicze

Sekretariat Konwencji

- ▶ Powołany w 1996 r.; siedziba w Bonn
- ▶ Rola koordynująca i organizatorska
- ▶ Wspomaga państwa – strony w wypełnianiu podjętych zobowiązań
- ▶ wspiera negocjacje poprzez dostarczanie analiz dotyczących zmian klimatu
- ▶ Sekretariat jest też odpowiedzialny za przygotowanie sesji Konferencji
- ▶ Od 2010 r. Sekretarzem jest Christiana Figueres (Kostaryka)

Organy pomocnicze

- ▶ Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice (**SBSTA**) - Organ Doradczy ds. Naukowych i Technologicznych
- ▶ Subsidiary Body for Implementation (**SBI**) - Organ Doradczy ds. Implementacji
- ▶ Zadaniem tych organów jest doradzanie Konferencji Stron. Spotkania organów pomocniczych Konwencji mają miejsce jednocześnie, przynajmniej dwa razy w roku

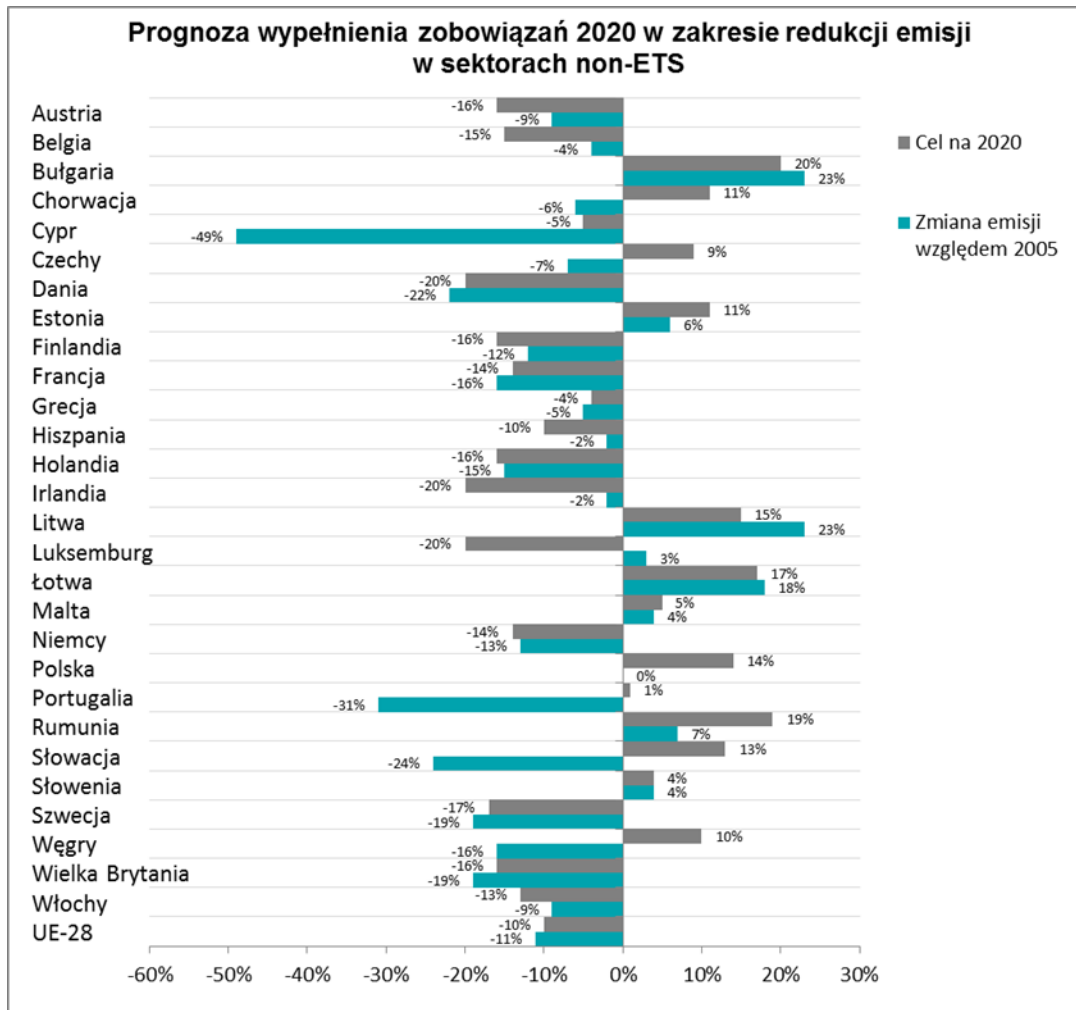

Polityka klimatyczna UE a międzynarodowe negocjacje klimatyczne

Ambitna polityka klimatyczna UE

- ▶ **Pakiet klimatyczno-energetyczny**, przyjęty w 2009 r. stawia m.in. **cel redukcji emisji gazów cieplarnianych o 20% do 2020 r.** w stosunku do poziomu emisji z 1990 r.
 - ▶ W momencie przyjęcia Pakietu przez UE na arenie międzynarodowej w ramach procesu negocjacji klimatycznych Konwencji Klimatycznej nie było żadnych ustalonych zobowiązań dotyczących redukcji emisji w okresie po 2012 r.
 - ▶ Taka decyzja potwierdziła, że UE chce przewodzić w działaniach na rzecz ochrony klimatu
 - ▶ Ustanowiony cel -20% względem emisji z 1990 r. rozdzielono na sektory objęte systemem EU ETS i na sektory pozostające poza tym systemem
 - ▶ Cel ten ma zostać wypełniony w następujący sposób:
 - ▶ W ramach systemu **EU ETS** ustanowiono wspólny limit emisji dla wszystkich instalacji objętych systemem (i ścieżkę dojścia do ustalonego poziomu 2020) **gwarantujący redukcję emisji o 21% w odniesieniu do 2005 r.**
 - ▶ **Redukcja** emisji w sektorach będących **poza EU ETS** ma osiągnąć **10% w odniesieniu do 2005 r.** Każdy kraj UE otrzymał cel redukcyjny, który w zależności od specyfiki danego kraju, osiąga wartość od -20% do +20% w odniesieniu do 2005 r.
 - ▶ Jest to inne podejście niż w Protokole z Kioto, gdzie na emisje patrzy się całościowo

Prognoza wykonania celów 2020 dla sektorów poza EU ETS

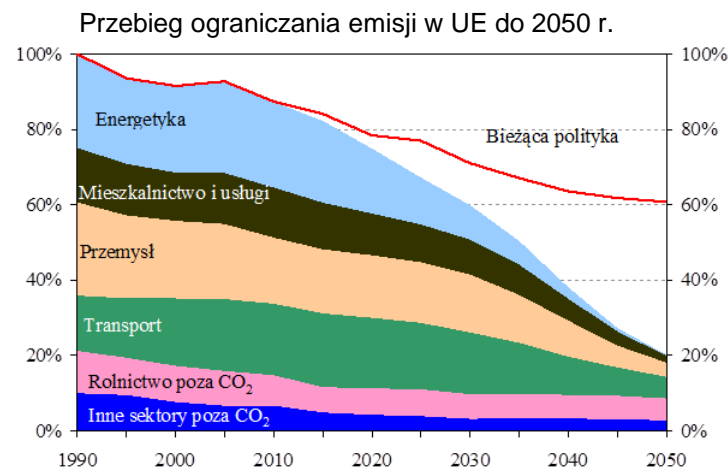
- ▶ Sektory non-ETS to sektory poza przemysłowe, czyli: rolnictwo, transport, mieszkalnictwo, usługi, odpady
- ▶ Wykres dla każdego kraju pokazuje prognozę emisji na 2020 r. w odniesieniu do 2005 r. będącego punktem odniesienia dla wyznaczonych celów
- ▶ Prawie połowa krajów będzie musiała zintensyfikować swoje działania, aby wywiązać się ze swoich zobowiązań dla sektorów non-ETS
- ▶ Według ostatnich dostępnych projekcji emisji, Polska powinna wypełnić swój cel (+14%) z nadwyżką, ale cel nałożony na sektory EU ETS stanowi obciążenie dla objętych nim podmiotów

Źródło: Komisja Europejska, COM(2013) 698

Polityka klimatyczna UE 2030 i 2050

► Komunikat KE: Plan działania prowadzący do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r.

- Cel redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2050 r. powinien osiągnąć wartość 80% względem poziomu w 1990 r. i miałyby być realizowany poprzez cele pośrednie: -25% do 2020, -40% do 2030, -60% do 2040
- Przejście na gospodarkę niskoemisyjną oznacza znaczące zmiany w strukturze paliwowej i stosowanych technologiach, produkując energii elektrycznej prawie bez emisji gazów cieplarnianych oraz znaczną poprawę efektywności energetycznej
- Wciąż brak konsensusu w UE co do propozycji zawartych w tym dokumencie

Źródło: Komisja Europejska, COM (2011) 112

► Zielona Księga: Ramy polityki w zakresie zmian klimatu i energii do 2030 r.

- Pierwszy krok do opracowania polityki klimatycznej i energetycznej do 2030 r.
- Nowe ramy muszą brać pod uwagę konsekwencje kryzysu gospodarczego, ale jednocześnie umożliwiać realizację celu redukcji emisji o 80-95% do 2050 r.
- Konsultacje dotyczą następujących kwestii:
 - Rodzaju, charakteru i poziomu celu redukcyjnego do 2030 r.
 - Sposobu zapewnienia spójności różnych instrumentów w ramach polityk sektorowych (np. klimat, energia, OZE)
 - Uwzględniania różnic w zakresie możliwości działania poszczególnych krajów UE
- KE do końca br. przedstawi ramy działań w zakresie polityki klimatycznej i energetycznej do 2030 r.

Podsumowanie

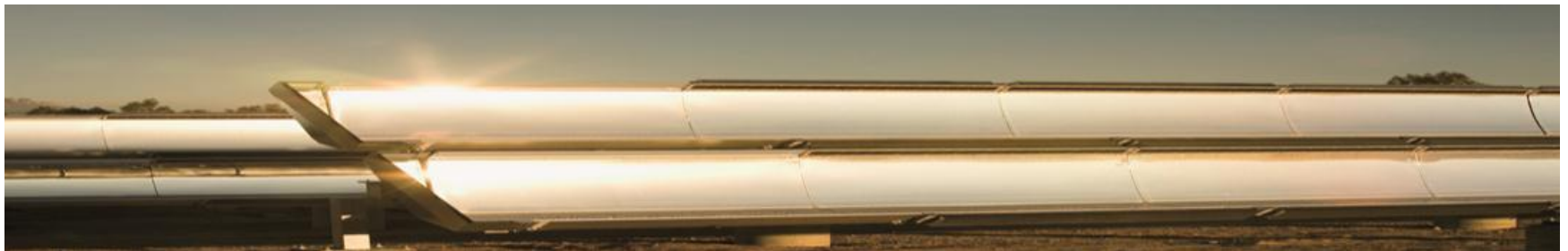
- ▶ **UE, odpowiedzialna za około 11% światowych emisji gazów cieplarnianych, przyjęła pozycję lidera w zakresie działań na rzecz ochrony klimatu i chce, aby inni podążali za jej przykładem**
- ▶ **Założenia do podejmowanych działań są zgodne z zaleceniami IPCC**
 - ▶ Emisje muszą osiągnąć najwyższy poziom przed 2020 r. a potem muszą maleć, aby średnia temperatura nie wzrosła o więcej niż 2 stopnie Celsjusza do końca XXI wieku
 - ▶ Kraje rozwinięte muszą ograniczyć emisji o 25-40% do 2020 i 80-95% do 2050
- ▶ **Tymczasem na arenie międzynarodowej brak entuzjazmu do przyjmowania dalszych zobowiązań**
 - ▶ Kanada wystąpiła z pierwszego okresu zobowiązań PzK
 - ▶ Japonia, Kanada, Nowa Zelandia, Rosja, USA – nie planują ratyfikacji drugiego okresu zobowiązań PzK
 - ▶ Kraje rozwijające się niechętnie do przyjmowania na siebie jakichkolwiek zobowiązań
- ▶ **Drugi okres rozliczeniowy Protokołu z Kioto 2013-2020 przyjęty na COP18 w 2012 r. będzie faktem po jego ratyfikacji**
 - ▶ W UE trwają prace na dokumentem ratyfikacyjnym
 - ▶ Zobowiązania redukcyjne UE na 2020 r. przyjęte w Pakiecie klimatyczno-energetycznym staną się celami redukcyjnymi w ramach drugiego okresu zobowiązań PzK

Realizacja zobowiązań Konwencji Klimatycznej i Protokołu z Kioto przez Polskę

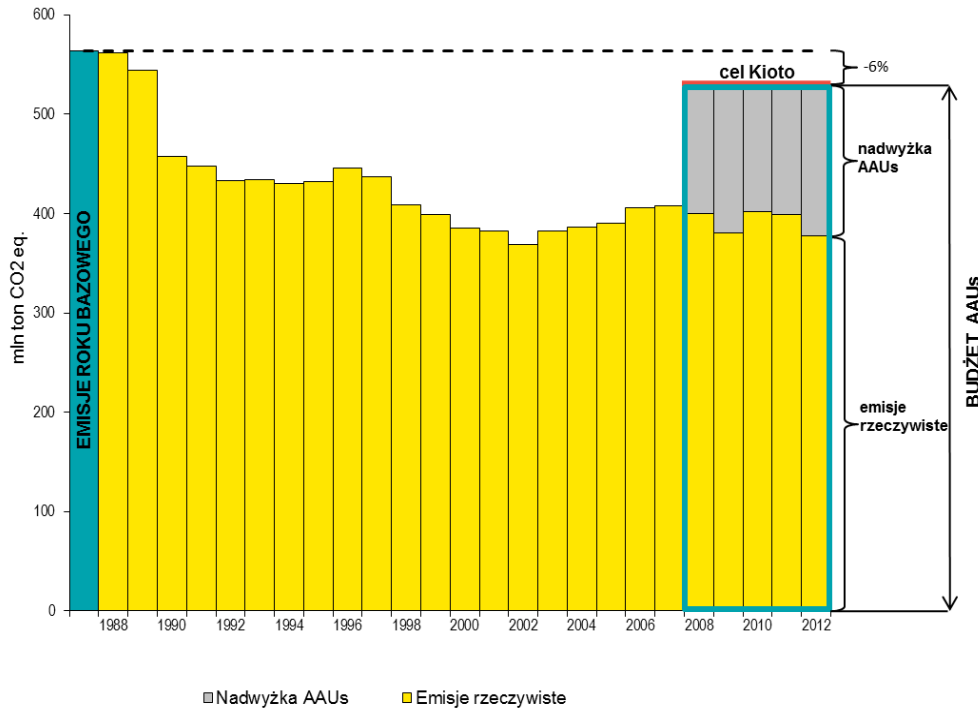
Zobowiązania Polski w ramach UNFCCC i Protokołu z Kioto

- ▶ Polska ratyfikowała:
 - ▶ **Konwencję Klimatyczną (UNFCCC)** – 26 października 1994 r.
 - ▶ **Protokół z Kioto (PzK)** – 13 grudnia 2002 r.
- ▶ Konwencja Klimatyczna nie nakłada wiążących zobowiązań redukcyjnych
- ▶ Cele redukcyjne w zakresie emisji gazów cieplarnianych zawarte są w PzK, cel dla Polski wynosi **-6%** względem roku bazowego
- ▶ Rokiem bazowym dla Polski jest **1988**:
 - ▶ Dla większości krajów rokiem bazowym jest 1990, ale Polska jako tzw. kraj o gospodarce przejściowej mogła wybrać inny rok niż 1990
 - ▶ Ponadto skorzystano z dodatkowej możliwości wyboru 1995 r. jako roku bazowego dla gazów przemysłowych HFC, PFC, SF₆
 - ▶ Emisje roku bazowego zostały ostatecznie ustalone w 2007 r. i wynoszą **563 mln ton CO₂ eq.**

Wypełnienie zobowiązań Protokołu z Kioto

- ▶ W Polsce średnie roczne emisje w okresie **2008-2012** wynoszą **392 mln ton CO₂eq.**
- ▶ **Polska wypełnia swoje zobowiązania** w ramach Protokołu z Kioto na lata 2008-2012 **z nadwyżką**

- ▶ Nadwyżka ta powstała w wyniku:
 - ▶ Przemian polityczno-gospodarczych
 - ▶ Wdrażania działań mających na celu modernizację przemysłu, w tym poprawę efektywności wykorzystania energii
 - ▶ Działań mających na celu restrukturyzację zużycia paliw w przemyśle
- ▶ Nadwyżka jednostek przyznanej emisji (AAUs) może zostać sprzedana krajom mającym problem z wypełnieniem swojego celu redukcyjnego (część już sprzedano)

* Wielkość emisji w 2012 r. oparta na danych szacunkowych, dane rzeczywiste będą dostępne w 2014 r.

Źródło: Inwentaryzacja emisji, 2013, KOBIZE; UNFCCC

Możliwości zagospodarowania przez Polskę nadwyżki AAUs

Projekty Wspólnych Wdrożeń (ang. JI)

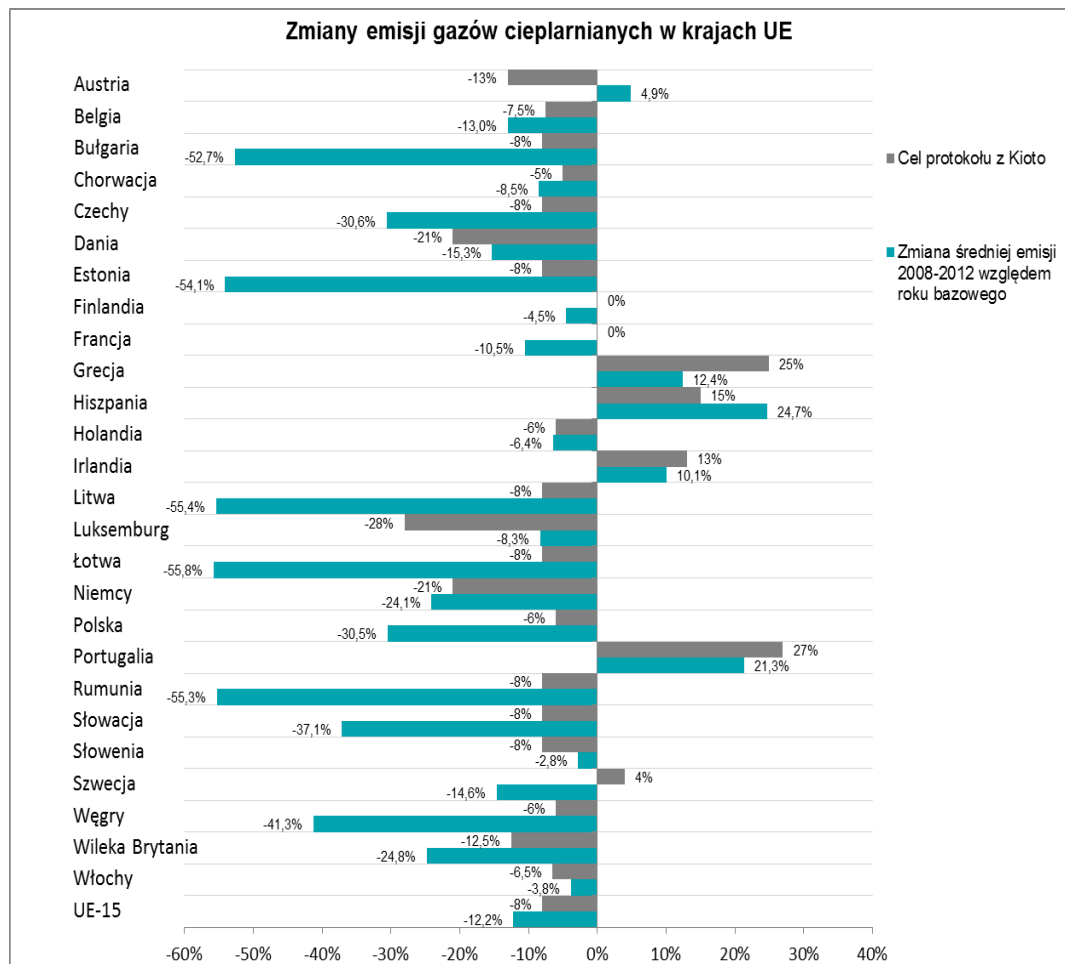
- ▶ Projekty JI mają umocowanie w Protokole z Kioto
- ▶ Pozwalają krajom rozwiniętym (Aneks I) na inwestycje skutkujące redukcją emisji gazów cieplarnianych w innych krajach Aneksu I
- ▶ Przesłanką do realizacji tych projektów jest efektywność kosztowa
- ▶ Kraj-Inwestor w zamian otrzymuje dodatkowe jednostki emisji, które może wykorzystać na pokrycie emisji własnych i rozliczyć w ramach Protokołu z Kioto
- ▶ Polska jest tzw. krajem goszczącym projekty JI
- ▶ Minister Środowiska wydaje list popierający niezbędny do rozpoczęcia realizacji projektu JI
- ▶ Obecnie trawa realizacja około 40 projektów i krajom-inwestorom wydano 19,7 mln jednostek emisji

System Zielonych Inwestycji (ang. GIS)

- ▶ System Zielonych Inwestycji jest pochodną mechanizmu handlu emisjami umocowanego w Protokole z Kioto
- ▶ System został wprowadzony na mocy ustawy z 17.07.2009 r. o zarządzaniu emisjami (Dz. U. nr 130, poz. 1070)
- ▶ Umożliwia stworzenie proekologicznego efektu sprzedaży nadwyżki jednostek przyznanej emisji (AAUs)
- ▶ Środki pozyskane ze sprzedaży AAUs są znakowane i muszą być przeznaczone na realizację wybranych inwestycji mających na celu ochronę klimatu i środowiska
- ▶ Kraj kupujący jednostki AAUs może wykorzystać je na pokrycie emisji własnych i rozliczyć w ramach protokołu z Kioto
- ▶ Łączna kwota przeprowadzonych dotąd transakcji wynosi około 780 mln PLN
- ▶ Instytucją zarządzającą tym systemem jest NFOŚiGW
- ▶ Do czerwca 2013 r. sfinansowano około 300 projektów

Polska na tle krajów Unii Europejskiej

Źródło: Komisja Europejska, COM(2013) 698

- ▶ **Polska jest wśród niewielu krajów, które wypełniają swoje zobowiązania ze znaczną nadwyżką**
- ▶ Niektóre kraje UE będą musiały skorzystać z dodatkowych mechanizmów Protokołu z Kioto i nabyć brakujące jednostki emisji, aby w pełni pokryć własne emisje rzeczywiste
- ▶ Cypr i Malta nie mają zobowiązań na lata 2008-2012 w ramach Protokołu z Kioto

O czym będzie mowa na COP 19?
Oczekiwania związane z Konferencją w Warszawie

Kto weźmie udział w tegorocznym COP?

- ▶ Tegoroczny COP odbędzie się w dniach 11-22 listopada na Stadionie Narodowym w Warszawie. Najważniejsze rozmowy i negocjacje, w których wezmą udział ministrowie środowiska (tzw. High Level Segment) odbędą się w ostatnich dniach COP (19-22)
- ▶ Szacuje się, że w tegorocznym COP weźmie udział ponad 20 tys. osób
- ▶ Uczestnikami konferencji będą przede wszystkim przedstawiciele rządów państw – stron Konwencji i Protokołu, agencji Organizacji Narodów Zjednoczonych, organów Unii Europejskiej, organizacji pozarządowych typu NGO i BINGO, w tym, przede wszystkim – ekologicznych
- ▶ W Konferencji wezmą udział również nieliczni, dopuszczeni przez ONZ lub obecni w ramach delegacji rządowych z racji bycia partnerem wydarzenia, przedstawiciele biznesu. Znaczna ilość reprezentantów drugiego sektora będzie natomiast reprezentowana w trakcie imprez dodatkowych
- ▶ **Należy jednoznacznie stwierdzić, że COP nie posiada charakteru „konferencji biznesowej”, a raczej - jest ogólnoświatowym forum, najwyższym organem porządku Ramowej Konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu. W trakcie COP toczą się negocjacje dotyczące kształtu polityki klimatycznej, zapadają wiążące decyzje oraz przygotowywane są do ratyfikacji akty prawa międzynarodowego**

Dlaczego Warszawa? Rola Polski w kształtowaniu światowej polityki klimatycznej

Dlaczego Warszawa?

- ▶ Co roku krajem przewodzącym negocjacom międzynarodowym i organizującym szczyt jest inne państwo z wybranego rotacyjnie regionu świata. Zgodnie z agendą, COP 19 miał odbyć się w Europie Wschodniej. Kandydatura Polski została pozytywnie przyjęta podczas konferencji w Doha. Na kandydata Polska zgłosiła się z własnej inicjatywy. Do tej pory w Polsce był już organizowany jeden szczyt (Poznań, 2008)

Rola Prezydencji COP

- ▶ Rola Polski nie ograniczy się do organizacji COP. Minister środowiska, Marcin Korolec będzie od 11 listopada aż do pierwszego dnia COP 20 prezydentem procesu klimatycznego. W trakcie COP prezydent będzie przewodniczyć toczącym się negocjacom, a jego działania powinny mieć bezstronny charakter i zmierzać do zapewnienia osiągnięcia konsensusu

Priorytety Prezydencji COP

- ▶ **Skonkretyzowanie mapy dojścia do globalnego porozumienia w 2015 r.** - założenie pełnej współpracy zarówno z organami pomocniczymi COP, jak i przedstawicielami państw goszczących kolejne COP (państwo Ameryki Łacińskiej w 2014 r. i Francja w 2015 r.)
- ▶ **Skuteczne wdrażanie poprzednich decyzji** (w tym dotyczących Funduszu Klimatycznego, czy działań adaptacyjnych)
- ▶ **Zapoczątkowanie dialogu i zaangażowania na linii miasta – biznes – politycy - reprezentanci społeczeństwa obywatelskiego**

Kluczowe tematy COP 19 (1)

Globalne porozumienie

- ▶ Celem spotkania w Warszawie jest rozpoczęcie prac nad nowym porozumieniem, w tym uzyskanie *consensusu* co do takich kwestii jak czas obowiązywania porozumienia czy co do tego, jak zapewnić by umowa mogła być ratyfikowana wszystkie państwa, by wejść w życie, zgodnie z planem, w 2020 r. oraz określenie jego fundamentalnych założeń. Ostateczne porozumienie ma zostać zawarte w 2015 r. w Paryżu. COP 19 ma zatem przede wszystkim charakter spotkania przygotowującego podwaliny nowego porozumienia

Kwestia drugiego okresu rozliczeniowego Protokołu z Kioto

- ▶ Nakłonienie większej ilości państw do deklarowania celów redukcyjnych na drugi okres obowiązywania Protokołu z Kioto (2013-2020)

Rola biznesu w rozwoju światowej polityki ochrony klimatu

- ▶ Do tej pory drugi sektor nie był partnerem rozmów o kierunkach światowej polityki klimatycznej. O zmianie tego podejścia może świadczyć fakt, że przedstawiciele biznesu i stowarzyszeń biznesowych dopuszczeni zostali do spotkania PreCOP, a temat zaangażowania biznesu będzie omawiany również na COP 19 i w trakcie całego okresu naszej prezydencji

Adaptacja do zmian klimatu

- ▶ Dalsze wzmocnienie działań, prace nad określeniem kolejnych obszarów działań w odniesieniu do globalnego porozumienia

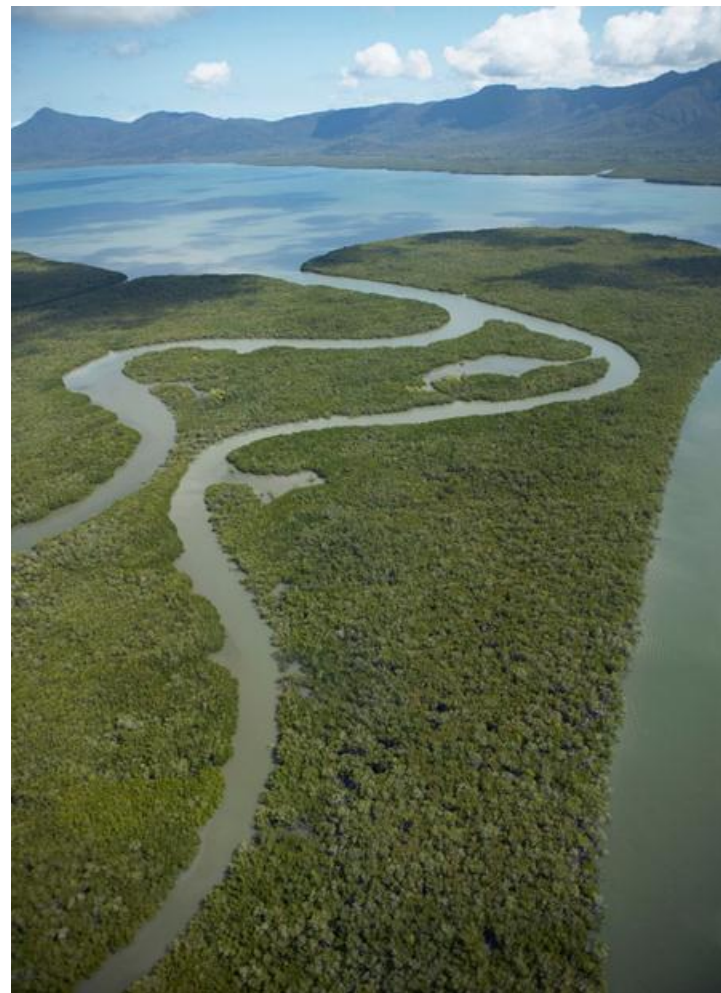
Kluczowe tematy – COP 19 (2)

Panele finansowe i technologiczne

- ▶ Istniejące instrumenty finansowe takie jak m.in. Zielony Fundusz Klimatyczny, zostaną poddane istotnej rewizji na panelach w ramach High Level Segment. Podobnie – w odniesieniu do CTCN (Climate Technology Centre and Network)

Wstępne wnioski 5-ego Raportu IPCC

- ▶ Piąty Raport IPCC był przygotowywany w latach 2007-2013 przez badaczy klimatu i wkrótce zostanie opublikowany (przełom 2013/2014 r.). Dotyczy przede wszystkim oceny globalnego ocieplenia w oparciu o modele numeryczne pozwalające na estymację ocieplenia, które będzie mieć miejsce w następstwie zmiany koncentracji emisji w różnych scenariuszach

Stanowisko Unii Europejskiej

Państwa członkowskie Unii Europejskiej mówią jednym głosem

- ▶ Przed każdą Konferencją, w trakcie posiedzeń Rady, UE ds. środowiska, w których biorą udział przedstawiciele rządów państw członkowskich, wypracowywane jest wspólne stanowisko na COP. Ostateczne stanowisko zostało przyjęte na spotkaniu Rady UE ds. środowiska 14 października br. Na COP Unia jest reprezentowana przez przedstawicieli Komisji Europejskiej i kraj Prezydencji UE (obecnie -Litwa)

Kluczowe elementy Stanowiska:

- ▶ Stanowisko UE jest zgodne z wiodącą rolą, jaką przyjmuje Unia w globalnej polityce klimatycznej
- ▶ Uzyskanie zrównoważonego pakietu decyzji – zarówno dotyczącego spraw bieżących (technologia, finanse), jak i przyspieszenia prac w ramach „Durban Platform for Enhanced Action” dotyczącej podjęcia globalnego, obejmującego wszystkie państwa – sygnatariuszy Konwencji, porozumienia w 2015 r. na COP we Francji – na COP 19 muszą zostać ustalone podstawowe parametry porozumienia, jego struktura i harmonogram prac na 2014 r.
- ▶ Należy zachęcać wszystkie państwa, które jeszcze tego nie zrobiły do zgłoszenia celów redukcyjnych na drugi okres funkcjonowania PzK (rola dyplomacji unijnej)
- ▶ Należy dążyć do rozwoju polityki i zapewnienia ambitnych celów na okres 2013-2020 i po 2020 r.

Dziękujemy za uwagę